

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ ОДЕЩИНИ

інформаційний огляд за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами

Випуск 9 (вересень 2024 р.)

Загальні питання культури

02 вересня Алея Зірок поповнилася ще чотирма новими іменами видатних одеситів. За 10 років на Алеї Зірок Одеси відкрито вже 48 зірок на честь видатних митців нашого міста. Так, урочисто було відкрито зірки на честь : Віталія Алікберова, заслуженого художника України (саме сьогодні, у День міста, митцю виповнилось би 80 років); - Михайла Комарова, відомого українського бібліографа, фольклориста, етнографа, перекладача; - Шолом-Алейхема, єврейського письменника, драматурга, просвітника, одного з основоположників літератури мовою їдиш. З Одесою письменника пов'язують два роки життя та безмежна любов одеситів; - Олександра Розенбойма, краєзнавця, журналіста, письменника, колекціонера, бібліофіла, члена Національної спілки журналістів України. Широкому колу читачів Олександр Розенбойм більше відомий як Ростислав Александров. «Сьогодні ми додаємо нові імена до цього знакового місця, щоб кожен, хто тут проходить, згадував про великий внесок, який наші митці зробили у світову культуру. Наша відповідальність полягає в тому, щоб передати цей скарб наступним поколінням, щоб вони могли відчувати гордість за свою спадщину і розуміти цінність культурної ідентичності», - зазначив Геннадій Труханов. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/238890/>).

02 вересня у День міста мер Одеси Геннадій Труханов за результатами року вручив видатним діячам культури та мистецтва муніципальну премію «Культурна столиця». Підтримка митців у цей час є надзвичайно важливою. Їхній талант і креативність не тільки допомагають у відновленні національної гордості, але й підтримують економіку. Кожен проєкт, виставка чи концерт – це можливість для всіх нас відчути єдність, засвідчити, що ми разом у боротьбі за мир та процвітання. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/238905/>).

19 вересня Департамент культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Одеської міської ради завершив роботу над проектом «Підтримка реалізації Стратегії культурного розвитку Одеси», що реалізований у партнерстві з ГО «Піксельовані Реальності» за фінансування Європейського Союзу в рамках проекту EU4Culture. Проект мав на меті проведення досліджень та створення стратегії, яка визначить основні напрямки розвитку культурної сфери Одеси на найближчі десять років. Результати проекту, що напрацьовані протягом 2023-2024 років та ввійшли до Стратегії культурного розвитку Одеси 2025-2035, були представлені під час Odesa Economic Revival forum 2024, у якому брали участь відомі дипломати, політики, представники центральної влади, місцевого самоврядування, бізнесу, культури, громадськості, медіа тощо. Стратегія спрямована на сталий розвиток Одеси як культурного центру попри виклики війни. Її впровадження дозволить місту залучити нові ресурси, модернізувати інфраструктуру та зміцнити позиції на національному і міжнародному рівнях. Основні цілі стратегії:- підтримка сталого розвитку культурної інфраструктури; підтримка креативних індустрій та сучасних культурних тенденцій; збереження унікальної одеської спадщини; посилення міжнародної співпраці. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/239082/>).

Бібліотечна справа

06 вересня Новодолинська сільська бібліотека підготувала книжкову виставку-рекомендацію «Завжди було і буде вічно – дитина з книжкою в руці». Представлені видання розкривають питання про книгу, як джерело знань. Цей вислів запам'ятався нам з дитинства. Важливість книг неоціненна, адже вони мотивують нас пускати в дію власну уяву, розвивати її! Про важливість книг для людства говорили класики, видатні особистості, наголошують лідери думок сучасності. Кожен вислів по-своєму влучний, кожен афоризм містить мудрість і досвід, пораду чи розраду. З нагоди Дня читання запропоновано знайти час для читання чудових книг у бібліотеці та насолодитися заїватними сюжетами. (Докладно: <https://www.facebook.com/groups/758713481412672/posts/1535094427107903>).

09 вересня в Музеї української книги Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки імені М. С. Грушевського відкрилася персональна виставка майстрині Єлизавети Лісютіної «Крізь час та простір». В експозиції представлено твори виконані в техніках графіки, витинанки і паперопластики, які мають споконвічну історію та втілюють найвищі ідеали національного мислення. Кожен з цих видів художнього мистецтва надихає на гармонію життя. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odesi-vidkrylasya-unikalna-vystavka-kriz-chas-ta-prostir-220122/>).

09 вересня у Центральній міській бібліотеці ім. Івана Франка відбулося відкриття 25-го ювілейного конкурсу «Українська мова - мова єднання». Гостей вітали засновник та незмінний керівник конкурсу, голова Одеського відділення Національної спілки журналістів України Юрій Работін і директорка Централізованої бібліотечної системи для дорослих Наталія Кликова. Юрій Работін нагородив бібліотеку ім. І. Франка грамотою за багаторічну плідну співпрацю та відзначив гостинність цієї установи, яка вже не вперше приймає шанувальників рідної мови з усіх куточків країни. Важливу роль конкурсу, що вже чверть віку об'єднує наш народ, відзначила й заступниця директора Департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини ОДА Ярослава Різникова. У рамках конкурсу в бібліотеці також відбулася презентація нової книги одеської письменниці, лікарки-кардіологині, членкині Національної спілки письменників України та Європейського товариства кардіологів Людмили Вовк. Понад 20 років вона очолює кардіоцентр у Подільську. У бібліотеці Франка Людмила Вовк уже презентувала свою книгу «Благовіст». А тепер усі присутні змогли познайомитися з новою книгою «Герць, танок зі смертю». У читальній залі бібліотеки були присутні конкурсанти з різних міст України: Миколаєва, Херсону, Ірпеня, Чернівців, Дніпра, Кривого Рогу та інших. Усі вони подарували бібліотеці свої книжки. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/239002/>).

10 вересня в читальному залі Централізованої бібліотечної системи для дітей м. Одеси був представлений перший випуск україномовного журналу одеських дитячих письменників «Барабулька&Со». Презентація журналу відбулася у рамках літературного хабу «Імпульс». Випуск присвячений класику української дитячої літератури Володимиру Рутківському, який започаткував об'єднання дитячих письменників «Барабулька». У рамках презентації керівник театру «Балаганчик» Мистецької школи № 13, письменниця Надія Хохлова з учнем Микитою Івановим та юними артистами інсценували вірші та казки одеських письменників. Також зі своїми творами виступили одеські дитячі письменники: Інна Ішук, Олена Гуляк, Олексій Надемлинський, Олександр Макаров, Любов Купцова, Олена Карачевська, Галина Верд та інші. У презентації взяв участь Театр юного глядача. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/239066/>).

11 вересня відбулося професійне онлайн – спілкування з колегами Андрієво-Іванівської сільської територіальної громади. Такі зустрічі бібліографи Одеської обласної бібліотеки для юнацтва проводять щорічно. Тема – «Бібліографія в форматі 2.0.». Фахівці ділилися досвідом роботи, звертали увагу на актуальні теми, давали поради щодо використання бібліографічних форм роботи в діяльності бібліотек. (Докладно: <https://www.facebook.com/ooubim/posts/pfbid0276Re46VTOg97ECkwhrvQuLzLoYEcnu8yhXsUXhgZtULEmJV6BoRs3Z3YpZ7GFmdTI>).

12 вересня в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М.Грушевського відбулася презентація книги дослідника історії культурно-мистецької Одеси, доктора мистецтвознавства Едуарда Амчиславського «Актори, кіно, Одеса...». Провів цю зустріч-презентацію книги, котра видана нещодавно в США, де проживає вже багато років автор, котрий не втрачає своїх зв'язків з рідним містом, відомий журналіст Олександр Гаяс. Зі сторінок книги до нас промовляють славетні митці, котрі залишили слід в історії Одеси, стали легендами. Це – Михайло Водяний, Борис Зайденберг, Богдан Ступка, Володимир Самойлов... «Родзинкою» зустрічі стало спілкування з автором книги Едуардом Амчиславським. Попри складності й негаразди сьогодення (було вимкнено електрику саме в цей час, нестабільний мобільний зв'язок) розмова «через відстань – з Одеси до берегів Гудзона» відбулася! Книга «Актори, кіно, Одеса...» Едуарда Амчиславського поповнила фонди бібліотеки. Всі охочі можуть ознайомитись з цією прекрасною книгою!

(Докладно:

<https://www.facebook.com/odessa.ounb/posts/pfbid02EBGdFR3hP34Uz3aODKLTkkfuTEUFCyfcxwzGV51y7GoXhNeR9RyxViEBQrAPtm6cl>).

19 вересня в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. Грушевського відбулась третя зустріч з психологом Євгеном Самсонниковим. Цього разу зустріч була присвячена вкрай актуальній темі «Ментальне здоров'я: вправи самопідтримки». Пан Євген зазначив передусім, що ментальне здоров'я – це стан щастя та добробуту, в якому людина реалізує свої творчі здібності, може протистояти життєвим стресам, продуктивно працювати та робити внесок у суспільне життя. Просто, зрозуміло та цікаво він пояснив, що стан ментального здоров'я залежить від багатьох чинників: соціальних, екологічних, економічних. В ході зустрічі застосовано способи адаптації до стресової ситуації шляхом погляду на проблему ззовні, спосіб опанування тривожного напруженого стану шляхом розслаблення м'язів у комфортній зручній позі. Здатність отримувати задоволення від життя – основна риса ментально здорової людини. Присутні із задоволенням домовились с гостем про наступну зустріч!

(Докладно:

<https://www.facebook.com/odessa.ounb/>).

19 вересня співробітники відділу літератури з питань економіки та сільського господарства Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Грушевського підготували книжково-ілюстративну виставку «Українські винаходи та нові розробки». Представлені видання розповідають про наступне : щороку у третю суботу вересня в Україні відзначають професійне свято – День винахідника і раціоналізатора, відповідно до Указу Президента № 443/94 від 1994 року. Неможливо навіть уявити собі наш світ без винаходів. На що б було схоже наше життя, якби не наполеглива праця винахідників? Винахідник і раціоналізатор – не професія, а покликання. Це

прагнення поліпшити те, що було створено колись, спроба зробити ще один крок на шляху розвитку технічного прогресу. Українські винахідники зробили неабиякий внесок у розвиток науково-технічного прогресу. Серед винаходів українців: перший у світі гелікоптер; газова лампа; ракетний двигун і перший супутник Землі; кінескоп; рентген; компакт-диск; електричний трамвай; поштовий індекс; безкровний аналіз крові; перша пересадка нирки та інші важливі винаходи і раціоналізаторські ідеї, які змінили наш світ на краще. (Докладно: <https://www.facebook.com/odessa.ounb/>).

21 вересня Подільська бібліотека відзначила Міжнародний день миру. З нагоди свята з учнями 3 класу гімназії ім. Д. Конокеєнка бібліотекар провела патріотичну акцію «Голубка біла, ти лети у світ, хай буде мир у нашій Україні». З розповіді бібліотекаря діти дізналися про історію виникнення Дня миру, разом обговорили, з чим у дітей асоціюється слово «мир», підбирали фрази та слова-епітети до нього, переглянули відеоролик «День миру». Маленькі патріоти з великим натхненням долучилися до нашої акції: кожен власноруч зробив паперового голуба на прапорі України, та подумки подякували нашим героям за захист нашої Незалежної України. Адже із давніх-давен символом миру вважався голуб. Кожен виготовлений голуб увібрив у себе тепло дитячих рук і любов, а також несе величезний сенс і заклик до миру на всій землі! (Докладно: <https://www.facebook.com/biblioteka.biblioteka.39/posts/pfbid0gwG2fsEzRo4EASzVmd56o1xEHRVQsBgc6r6puPvBAVM71ptM4G9yWbYPTpNiz1g2l>).

22 вересня у дворику Одеської національної наукової бібліотеки на вул. Пастера проходив яскравий фестиваль-ярмарок «Амальгама». Про яскравість – ми не просто так. Бо ж це справжнє дійство, що дивує. Чого тут тільки не побачили! Очі розбігались! А ще тут проходив збір грошей на ЗСУ, і все, що відбувається, все, що ви придбали – це теж на поміч нашим захисникам. А ще тут було дуже круто, весело. Продавці посміхались та зустрічали вас так, ніби чекали довго, сподіваючись на побачення. Кожна річ, що виставлена перед вами – унікальна. Навіть власний букет парфумів ви можете зробити власними руками з тих ароматів, що представлені на ярмарку. (Докладно: <https://odessa-life.od.ua/uk/article-uk/spravzhnij-spalakh-vorchosti-v-odesi-vidbuvaetsya-yaskravij-festival-yarmarok-fotoreportazh>).

26 і 30 вересня в дитячих і дорослих бібліотеках Одеси пройшли урочисті заходи, присвячені Всеукраїнському дню бібліотек 30 вересня в Україні святкують Всеукраїнський день бібліотек. Це свято було встановлено в Україні Указом Президента від 14 травня 1998 року на вшанування великого внеску бібліотек у розвиток освіти, науки та культури. Директор Департаменту культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Одеської міської ради Іван Ліптуга нагородив найкращих

бібліотекарів. За 9 місяців поточного року Центральну бібліотечну систему для дорослих відвідали 207 тисяч містян, а дитячі бібліотеки відвідало 529 тисяч дітей. Також за інформацією Департаменту культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Одеської міської ради, у бібліотеках Одеси дорослим читачам видано 1 292 821 книгу та ще 1 599 000 книг видано у дитячих бібліотеках. З початку цього року бібліотечні фонди поповнилися різноманітною українською літературою на 35 %. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/239211/>).

Духовно-релігійне життя

07 вересня настоятель Православної церкви України блаженніший митрополит Епіфаній прибув на Одещину з первосвятительським візитом, щоб взяти участь у святкуванні 220-річчя закладання кафедрального собору Різдва Христового ПЦУ в Одесі – чи не найстарішого храму нашого міста. Того ж дня відбулася зустріч митрополита Епіфанія з головою Одеської обласної державної адміністрації Олегом Кіпером. Сторони обговорили поточну соціальну й релігійну ситуацію в регіоні, виклики, що стоять сьогодні перед суспільством, і роль Церкви у їх подоланні, намагання агресора використовувати Церкву й питання віри для досягнення власних загарбницьких цілей та низку інших тем. Митрополит Епіфаній, архієпископ Одеський і Балтський Афанасій та секретар єпархії Теодор подякували голові ОДА за активну державницьку позицію, зокрема з перейменування у рамках деколонізації об'єктів топонімії, завдяки чому в обласному центрі з'явилися вулиці Ярослава Мудрого, Володимира Великого та провулок Галини Могильницької – однієї з активних учасниць руху за помісну церкву в Україні та за відновлення храму Різдва Христового ПЦУ. (Докладно: <https://chornomorka.com/archive/22514/a-171105.html>).

Кіномистецтво

09 вересня після двох років мандрівок європейськими країнами міжнародний етнографічний кінофестиваль «ОКО» повернувся додому! В перший рік повномасштабного вторгнення кінофестиваль «ОКО-2022» приймав в себе польський Торунь, «ОКО-2023» пройшов у болгарській Софії. П'ята ювілейна едіція Міжнародного етнографічного кінофестивалю «ОКО» (МЕКФ) цього року стартувала 8 вересня у місті Болград Одеської області. За 8 днів показали понад 100 фільмів з 61 країни світу. Зокрема, 88 фільмів покажуть у межах чотирьох конкурсних секцій. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/na-odeshchyni-startuvav-mizhnarodnyy-kinofestyval-pokazhut-bilshe-100-filmiv-220114/>).

Клуби. Парки. Зоопарк

04 вересня в Одеському зоопарку відбулося яскраве свято, присвячене Дню міста та Дню першокласника. Для маленьких відвідувачів зоологічного парку аніматори підготували цікаву програму: веселі ігри, конкурси, розваги, безплатні аквагрим та майстер-класи. На одному з майстер-класів діти робили паперові сердечка до Дня знань, а також поробки з ниток. Учасники зразкового хореографічного колективу «Казка» представили гостям свої виступи. На завершення свята усі діти отримали солодкі подарунки та подарункові сертифікати. Одеський зоопарк дякує за допомогу в організації свята ГО «Вільні та Вірні», зразковому хореографічному колективу «Казка» та Дитячому фонду ім. Серафима Саровського. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/238906/>).

14 вересня в Одеському зоопарку відзначили день народження найбільшої одеситки – слонихи Венді. Їй виповнилося 45 років. Венді - найстарша серед усіх слонів в Україні. На її ювілей зібралося багато дорослих та дітей. Чимало відвідувачів пам'ятають Венді ще зі свого дитинства. У цей день у зоопарку відбувся святковий концерт. Співали та танцювали юні артисти із естрадної студії «Фабрика зірочок», вокального ансамблю Little Voices та зразкового хореографічного колективу «Казка». Представники громадської організації «Вільні та Вірні» провели майстер-класи з малювання та виготовлення іграшкових слоненят. Підопічні територіального центру Київського району Одеси на честь імениниці створили велику вітальну листівку у вигляді слона. Наприкінці свята усі спостерігали за святковою трапезою слонихи Венді. Співробітники зоопарку підготували для неї найулюбленішу їжу – кавуни. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/239026/>).

Музеї. Пам'ятники. Охорона культурної спадщини

07 вересня відбулась чергова знакова подія в житті Художньо-графічного факультету одеського Університету ім. Ушинського – у музеї Західного та східного мистецтв відкрилася виставка «ХДФ 60 РОКІВ». У 5 залах представлено твори живопису, графіки, декоративного мистецтва, скульптури викладачів і випускників факультету різних років. Зустріч на відкритті поєднала покоління «худграфівців» від перших випусків до сьогоднішніх першокурсників, які будуть навчатися і продовжувати славні традиції ХУДГРАФУ! (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/vidkrylasya-masshtabna-vystavka-prysvyachena-60-richchyu-khudozhno-hrafichnoho-fakultetu-universytetu-ushynskoho-220157/>).

12 вересня в Одеському муніципальному музеї особистих колекцій імені О. В. Блещунова відбулися відкриття виставки та презентація манускрипту «Ламент Херсонщини». Унікальний манускрипт створено українськими та естонськими художниками під час міжнародного україно-естонського проекту «Lament of Kherson region». «Ламент Херсонщини» –

повністю рукотворна книга, від обкладинки до паперу створена за середньовічними технологіями. Черпаний папір у книзі, прошивка та перепліт, дерев'яна обкладинка, оздоблена металом, – все те ж саме, що і в середньовіччі, але трохи осучаснене задля легкості створення. У книзі зібрані реальні історії сучасного Херсону від початку повномасштабної війни, часів окупації, звільнення, підриву Каховської ГЕС до щоденних обстрілів, які відбуваються прямо зараз. Дванадцять українських митців під керівництвом Анатолія Лютюка (Естонія) створили ілюстрації для цієї книги під час 10-денної резиденції в Таллінні. Як зазначає куратор та митець проєкту Володимир Рейнхарт, для проєкту «Lament of Kherson region» важлива зв'язкова трансформація від культури середньовічного манускрипту, яка притаманна і нашій державі, до сучасного артбуку, яким по суті «Ламент» і є. Книга «Ламент Херсонщини» буде зберігатись в Естонії до кінця війни, час від часу повертаючись в Україну на виставкові (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/239003/>).

19 вересня Одеський муніципальний музей особистих колекцій ім. О. В. Блещунова анонсував вихід каталогу порцеляни під назвою «Крихка колекція». Каталог містить детальний опис та моделі п'ятдесяти музейних предметів. Саме найстаріші предмети серед тисячі одиниць зберігання музейної колекції порцеляни були обрані для зацифрування. Основою зібрання Одеського муніципального музею особистих колекцій ім. О. В. Блещунова є дар колекціонера та альпініста О. В. Блещунова. Переважну частину в зібранні займають пам'ятки декоративно-ужиткового мистецтва країн Євразії XIII-XX століть. Раритетні порцеляна, скло, тканини, перетинчаста емаль, мідне литво, віяла, об'єднані більш ніж у десяток мініколекцій, що відображають колекціонерську пристрасть та гарний смак засновника музею. Ці речі несуть на собі зокрема й відбиток декількох десятиліть XX століття, впродовж яких було створене це еkleктичне і водночас унікальне зібрання. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/239083/>).

Образотворче мистецтво

01 вересня до Дня міста в Одесі відкрилась фотовиставка «Одеса незламна». До експозиції увійшли світлини пресслужби Одеської міської ради, зроблені під час повномасштабного вторгнення. На фото зображені різні моменти з життя одеситів та міста, яке сьогодні разом з усією Україною бореться за свободу та мирне майбутнє. На світлинах закарбовано весь шлях Одеси з перших днів повномасштабного вторгнення й до сьогодні. Боротьба, біль, втрати, невтомна праця, а головне – єдність людей навколо головної мети – Перемоги. А ще – неймовірна краса нашого міста, яке попри всі випробування залишається легендарною українською перлиною на березі Чорного моря, де живуть працьовиті та гостинні люди, талановиті й щирі

діти. Це та сама Одеса, яку знають і люблять в усьому світі. І де кожен може знайти свій дім. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/238878/>).

09 вересня сім'я одеського художника Давида Беккера відкрила меморіальну виставку, присвячену творчості Майстра. Виставку присвячено дню Дня міста та організовано за підтримки творчого простору «Тонкі Матерії». В експозиції представлено живопис та графіку Давида Беккера, створені починаючи з 60-х років минулого століття. Це перша за останні п'ять років виставка творів Майстра, яка, на жаль, пам'ятна, але вона надає унікальну нагоду познайомитися з багатогранною творчістю художника, який є вагомим внеском в українське мистецтво. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odesi-vidkrylasya-vystavka-pamyati-vidomoho-khudozhnyka-davyda-bekкера-220101/>).

10 вересня в Артпросторі Універсального читального залу на вул. Європейська (Катерининська), 67 відбулося відкриття персональної виставки одеської художниці, архітекторки Світлани Василенко – «Текстильні мандри». Василенко Світлана Іванівна закінчила Академію архітектури та будівництва. Працювала архітектором. Член прикладної секції «Золотий платан» ООО НСХУ. Учасниця Міжнародних художніх ярмарків прикладного мистецтва. Роботи знаходяться у персональних колекціях Китаю, Америки, Ізраїлю. Відкриття виставки розпочалось з чудового співу Анни Василенко, доньки майстрині, який став подарунком від неї для матері. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odeskiy-bibliotetsi-vidkrylasya-vystavka-tekstylni-mandry-220166/>).

11 вересня у мистецькому просторі ArtOdesa відкрилась виставка одеського фотохудожника Олексія Ачеповського. Експозиція складалась з фотоколажів, присвячених Одесі. «Це мій дебют. Я давно мріяв зробити виставку, але саме повномасштабна війна підштовхнула мене до цього. Коли ракети пошкодили Собор і центральну частину міста, мене це вразило. Я вирішив зробити фото, які поєднали довоєнні та воєнні події», – сказав Олексій Ачеповський. Автор уважно спостерігає за змінами, що сталися у місті під час війни. Як зазначає Олексій Ачеповський, Одеса змінюється зовні та на рівні смислів. Залишаються незмінними лише любов до свого рідного міста та безумовне прагнення до перемоги. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/238978/>).

13 вересня в Одеському національному художньому музеї відкрилось відразу 4 виставки. У закладі пропонували провести наступні вихідні разом з музеєм. Також кожний день відбувались екскурсії готом. Захисник України, фотограф, поет – усе це про Максима Кривцова, чия виставку «Далі: Я поверну собі своє життя, обіцяю» було відкрито вже 13 вересня. Запрошено було гостей, аби розділити з нами відкриття, що перейшло у вечір пам'яті Максима, послухати українських поетів та поеток, які читатимуть його вірші, і обійнятись. Виставка складалась з 24 фоторобіт, та ілюструється поезіями

Максима, який загинув 7 січня, виконуючи свій військовий обов'язок. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odeskomu-khudozhnomu-muzeyi-vidkryvayetsya-4-vystavky-220330/>).

14 вересня у Літньому театрі Міського саду в галереї ArtOdesa демонструвалась незвична виставка незвичних світлин Олексія Ачеповського. Так, незвична, бо всі роботи виконані у техніці фотоколажу. І кожна світлина поєднує в собі наше сьогоднішнє, життя до і навіть після війни. Кожна світлина – загадка, що притягує до себе неповторністю. Всі роботи присвячені Одесі. І всі вони поєднали час, що минув, миті війни та те, якою буде місто після неї. Незмінне одне – любов до рідного міста, біль за нього, надія на скорішу Перемогу і щасливе майбутнє. (Докладно: <https://odessa-life.od.ua/uk/article-uk/odesa-do-pid-chas-ta-pislya-vijni-fotovistavka-v-galerei-artodesa/>).

До 20 вересня тривала унікальна виставка офортів художника Віктора Потеряйка в галереї «Діалоги» (Соборна площа, 2), яка присвячена одеським пейзажам від 1960 років до сьогоднішніх днів. На виставці було представлено понад 70 виробів в стилі офорт, це ретельно відібрані роботи, які дозволять зануритись у творчий шлях автора впродовж майже 60 років. В першому залі 38 офортів про Одесу, тут ні на хвилину не виникне питання, яке ставлення в автора до міста Одеса, хоча народився Віктор Семенович в Херсоні, але саме Одесу вважає своїм рідним містом, яке подарувало йому можливість бути Митцем з великої букви. В другому залі глядачі побачили світ очима автора з 1960 до сьогоднішнього дня. Роботи автора продавалися і були привабливі для колекціонерів. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odesi-she-try-dni-tryvaye-vystavka-ofortiv-viktora-poteryayko-moye-misto-ridne-220597/>).

Театрально-концертне життя

02 вересня у День міста Одеса вкотре продемонструвала свій мультикультурний характер, де кожен звук, кожна мелодія відображали дух міста. На Дерибасівській Центр військово-музичного мистецтва ВМС ЗСУ, співаки Nikolas, Володимир Войцеховський, ансамблі «Слов'яни», «Бесарабія», колективи Одеського міського центру хореографічного мистецтва та багато інших представили глядачам калейдоскоп культур, національностей та традицій. У День міста святкові заходи відбулися і в інших районах Одеси. Так, у Київському районі, біля фонтану на проспекті Глушка, для гостей грали військовий оркестр 11-ї бригади ім. Михайла Грушевського Національної гвардії України та артисти Одеської філармонії імені Давида Ойстраха. У Хаджибейському районі, у парку ім. Марка Твена, виступив оркестр Головного управління поліції в Одеській області. У Пересіпському районі, на Кримському бульварі, виступили Концертний

оркестр Військової академії та Одеський муніципальний театр ім. О. Саліка. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/238916/>).

04 вересня у фестивальній програмі «Оксамитового сезону» – день, присвячений мистецтву балету. Розпочався він із прем'єрного івенту «Відкритий День балету», а завершився вечором одноактних балетів. У першому відділенні представили глядачам концертну програму «Феєрія балету. The best» від постановників – заслуженого артиста України Гаррі Севояна та хореографіні Яніни Кисельової. Програма являє калейдоскоп найяскравіших номерів хореографічного проекту театру «Феєрія балету»: від класики до сучасності. В ній поряд із солістами та артистами балету театру взяли участь запрошені гості – заслужені артисти України провідні солісти балету Львівської національної опери, заслужені артисти України Ярина Котис та Олександр Омельченко. Наразі для постановки нового номера гала-програми в межах фестивальної спільноти запрошено народного артиста України, відомого балетмейстера Віктора Литвинова (Національна опера України ім. Т. Шевченка). Тож очікуємо на прем'єрний дивертисмент! (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odeskomu-opernomu-teatri-vidbudetsya-vechir-baletu-220367/>).

05 вересня Одеський український академічний музично-драматичний театр ім. Василя Василька відкрив свій новий, уже сотий, театральний сезон прем'єрною виставою «Вирій». Лиха година цілком випадково збирала їх до купи буквально посеред війни на всіма забутій автобусній зупинці посеред степу широкого на Україні милій без будь-якої надії ще до вечора дістатися кожній за своєю потребою. В цьому є певний символізм, і, до слова, без символів тут не обходиться. Чотири жінки, ще на самім початку цілковито чужі одна одній, щодалі до ночі стають все ближчими поміж себе, хоч і тримаючи певну відстань. Миттєвий вихід з рівноваги та гостра конфронтація — їхня зброя. Проти кого? Кожна оберігає свою таємницю, своє найдорожче, своє – найостанніше, що зосталось. Війна жорстока, вона робить жорстокими й нас. Але війна не годна вбити в людині характерні для неї позитиви, заховані десь глибоко в душі. Тож час проявляє в характері кожної все, що поза межею зла, ненависти, болю... Хоча емоції іноді зашкалюють... (Докладно: <https://chornomorka.com/archive/22513/a-171087.html>).

08 вересня в Одеському академічному театрі музичної комедії ім. М. Водяного показали оперету на 2 дії «Принцеса цирку» за сценічною редакцією Георгія Ковтуна. Мабель та Тоні грають молоді й талантливі актори Юліана Ігнатовська та Олександр Кабаков. Трапляється, що доля людей складається всупереч їхнім бажанням. Коли це відбувається, людина стає перед вибором — боротьба чи втеча. Яскравий приклад подібної ситуації є основою сюжету оперети Імре Кальмана «Принцеса цирку». Коли у композитора виникла ідея, він сказав: «Я вже писав оперети, дія яких відбувалася в театрі, перед театром, за лаштунками театру, тепер хочу обрати

місцем дії цирк». 26 березня 1926 року у Відні на сцені Театру «Ан дер Він» було з триумфом зіграно нову оперету «Принцеса цирку». (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-muzkomediyi-na-vykhidnykh-pokazhut-operetu-pryntsesa-tsyрку-201093/>).

08 вересня Одеський український театр закрив сезон виставою «Місце для дракона». Історія про доброго дракона Грицька, який нікого не їсть, бо харчується травичкою, нічого не руйнує, не спалює своїм вогнем, а навпаки – створює й цінує красу, вирощує квіти, ба навіть пише вірші! Про недосконалий сучасний світ, який потребує кардинальних змін, і де досі живуть «драконячі закони» й старі традиції, за якими дракона обов'язково треба вбити. Чи врятує безмірна доброта юного Дракона від вірної смерті? Чи він таки стане заручником традицій? (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/ukrayinskyy-teatr-zakryvaye-sezon-premyeroyu-mistse-dlya-drakona-215706/>).

13 вересня у межах «Оksamитового сезону в Одеській опері», під орудою заслуженого артиста України Василя Коваля прозвучало музичне втілення сили і краси людського духу «Messa da requiem» Великого Верді. Енергія мелодій і емоційні контрасти... Часом навіть здається, що зі сторінок партитури «Реквієму» Дж. Верді ллється вічне світло. «Реквієм» називають останньою оперою Верді «у церковній одежі», адже народженню цього музичного бестселера передували численні опери композитора, зокрема абсолютні шедеври такі як «Аїда» і «Дон Карлос». Тож вердівський реквієм із перших прем'єрних показів був із захватом прийнятий самою вибагливою публікою на різних оперних сценах. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odeskiy-operi-prozvuchyt-rekviyem-dzh-verdi-220230/>).

13 та 14 вересня Одеський академічний український музично-драматичний театр ім. В. Василька запросив на перегляд вистави – сімейної хроніки «Кайдаші» за повістю Івана Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я», яка була написана у 1879 році. Стільки часу минуло відтоді, а що змінилося?! Отже, жили-були Кайдаші – велика родина: Омелько Кайдаш, його дружина, сини, невістки... Поруч з ними – їхні сусіди, куми, що святкували разом з ними весілля, родини тощо. Було в їхньому житті все, як зазвичай буває у людей: свої радощі, клопоти, сварки й примирення. Турбували їх вічні проблеми, пов'язані з поколіннями, – «батьки і діти». Також вічні повсякденні проблеми життя, коли стикаються «моє» і «спільне». Комічні ситуації в цій сімейній хроніці межують з драматичними подіями. Щоправда, суперечки в родині Кайдашів, такі смішні, дріб'язкові й дуже нагадують декого з нас, сьогоднішніх, у наших складних родинних взаєминах, у стосунках із сусідами, та й на ширшому рівні, так би мовити, у загальнодержавних масштабах, у нашому суспільному житті. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-ukrayinskomu-teatri-pokazhut-simeynu-khroniku-kaydashi-220240/>).

14 вересня Одеський академічний театр музичної комедії імені Михайла Водяного представив вперше на українській сцені — один з найвідоміших творів у світі, який став шедевром і легендою світової музики – «Ісус Христос – superstar». На глядачів чекала рок-опера Ендрю Ллойда Веббера та Тіма Райса, що здобула величезний глядацький успіх і була поставлена на сценах 17 країн світу. Одеський академічний театр музичної комедії ім. М. Водяного з трепетом і хвилюванням працював із цим видатним матеріалом і розповів цю стародавню історію абсолютно сучасними театральними засобами: засобами музики, світла, слова, гри акторів для того, щоб людина, яка подивиться виставу, вийшла з театру і певною мірою подивилася на себе зсередини, зробила добрі висновки і знайшла умовний «шлях до храму» всередині своєї душі. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-muzkomediyi-pokazhut-amerykansku-rok-operu-iskus-khrystos-superstar-208557/>).

21 вересня в Одеському театрі ляльок відбулась прем'єра «Мій сусід динозавр». У давні-давні часи, за мільйони років до нашої ери на нашій планеті жили динозаври. Як вони жили, чим захоплювалися, з ким спілкувалися, кого боялися, куди врешті-решт поділися і де живуть сьогодні? Дізналися про все це глядачі, подивившись яскравий веселий музичний спектакль про маленького динозаврика Альберта та його родину в Одеському театрі ляльок. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odeskomu-lyalkovomu-teatri-premyera-miy-susid-dynozavr-220689/>).

27 вересня Одеська опера запросила в особливий світ магічної та загадкової Японії, що втілений у найдраматичнішій опері Дж. Пуччіні «Мадам Баттерфляй». Європейська класика й автентичні кімоно, мінімалістичні декорації і довершена виконавська майстерність артистів Одеської Опери, – все це на сцені театру. Цей спільний мистецький проєкт Одеського національного академічного театру опери та балету і Opera Production C.D. (Австрія) у постановці режисера Анатолія Прейслера за участі митців з Королівства Нідерланди, Німеччини і Франції втілив на сцені особливий, непересічний світ японської культури, у лоні якої розгортаються драматичні події опери. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odeskiy-operi-nizhna-ta-chuttyeva-madam-batterflyay-201103/>).

29 вересня на сцені Одеського театру музичної комедії поставлено нову п'єсу – «Колишні» українського актора та письменника Володимира Голосняка. Історії справжнього кохання завжди вражають, а коли вона сучасна, розказана в харківському метро головним героєм, глядач віддає своє серце миттєво. «Це історія про теперішню війну, про любов поляка й українки, про людяність, про перемогу над страхом і обставинами, про хліб наш насущний, – той що на небі й на землі», – розповів своє бачення автор п'єси Володимир Голосняк. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odeskiy-muzkomediyi-premyera-melodramy-kolyshni-pro-lyubov-na-vse-zhyttya-221234/>).

Фестивалі. Конкурси. Свята

З 15 до 22 вересня в Одесі проходив фестиваль «Дні єврейської культури». Захід присвячений багатій єврейській спадщині міста, відомого своїми талановитими письменниками, художниками, музикантами та науковцями. Під час фестивалю були організовані тематичні екскурсії, літературні вечори, виставки, майстер-класи, працювали наукові та дискусійні клуби. На завершення різноманітної програми видовищним дійством для гостей став фестиваль єврейської культури, організований Одеським муніципальним театром ім. О. Саліка у Міському саду. Заходи фестивалю відбувалися за підтримки Одеської міської ради. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/239115/>).

ХРОНІКА культурного життя Одещини [Текст] : інформ. огляд за матеріалами преси, Інтернету та неопублік. док. / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського, Від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. та комп'ют. набір О. Л. Попова ; ред. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2024. –

Вип. 9 (вересень 2024). – 2024. – 15 с. ; 15х21. – 10 прим.: б. ц.

© ОУНБ. Зам. № 36 від 25.11.2024 р. Тираж 10 прим.

